

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมส่งเสริมพัฒนาการทางร่างกายของมารดาในภาคใต้

นางสาวนินทร์รัตน์ ศรีชูชาติ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทด้านสาขาวิชานักบัณฑิต
สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์
คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2550
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

FACTORS RELATED TO INFANT DEVELOPMENT PROMOTING BEHAVIOR OF MOTHERS

Miss. Narinrat Srichuchart

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Nursing Science Program in Nursing Science

Faculty of Nursing

Chulalongkorn University

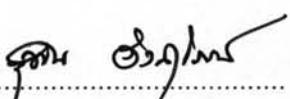
Academic Year 2007

Copyright of Chulalongkorn University

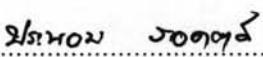
500162

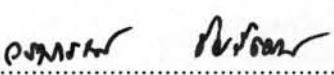
หัวข้อวิทยานิพนธ์ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมส่งเสริมพัฒนาการทางการของมาตรา
ในภาคใต้
โดย นางสาวนรินทร์ดัน ศรีชูชาติ
สาขาวิชา พยาบาลศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. วรภรณ์ ชัยวัฒน์

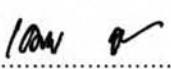
คณะกรรมการสืบสานและพัฒนาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... คณะกรรมการสืบสานและพัฒนาวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ร.ต.อ. หญิง ดร. ยุพิน อังสุวนิจัน)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประนอม รอดคำดี)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. วรภรณ์ ชัยวัฒน์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. เอมอรา จังศิริพรปกรณ์)

นวนทรัตน์ ศรีชูชาติ : ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมส่งเสริมพัฒนาการทางวัยของ
มารดาในภาคใต้ (FACTORS RELATED TO INFANT DEVELOPMENT
PROMOTING BEHAVIOR OF MOTHERS IN SOUTHERN REGION) อ.ที่ปรึกษา: ดร.
ดร. วราภรณ์ ชัยวัฒน์, 86 หน้า

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์และอำนาจการ
ทำนายของการรับรู้ประโยชน์ การรับรู้อุปสรรค การรับรู้ความสามารถของตนเอง และความรู้สึก
ทางบวกกับพฤติกรรมส่งเสริมพัฒนาการทางวัย 0-2 เดือนของมารดาในภาคใต้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ใน
การวิจัยคือ มารดาภาคใต้ที่มีบุตรอายุ 0-2 เดือนซึ่งพานุญาตมารับวัสดุคลินิกเด็กสุขภาพดี จำนวน 100
คน ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย
แบบสอบถามพฤติกรรมส่งเสริมพัฒนาการทางวัย 0-2 เดือน แบบสอบถามการรับรู้ประโยชน์
แบบสอบถามการรับรู้อุปสรรค แบบสอบถามการรับรู้ความสามารถของตนเองและแบบสอบถามความรู้สึก
ทางบวกต่อพฤติกรรมส่งเสริมพัฒนาการทางวัย 0-2 เดือน ของมารดา เครื่องมือที่มีค่าทางสถิติที่แสดงความตรงตามเนื้อหา
และความเที่ยงเป็นที่ยอมรับได้ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ของความสอดคล้องภายใน .89, .88, .74, .86 และ
.87 ตามลำดับ วิเคราะห์ระดับพฤติกรรมส่งเสริมพัฒนาการทางวัย 0-2 เดือนของมารดา โดยหา
ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของการรับรู้ประโยชน์ การรับรู้อุปสรรค¹
การรับรู้ความสามารถของตนเอง และความรู้สึกทางบวกต่อพฤติกรรมส่งเสริมพัฒนาการทางวัย 0-2
เดือนของมารดา ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์ของเพียร์สัน พิริมาณที่ศึกษาอำนาจการทำนาย
ของตัวแปรทั้งหมด ด้วยการคำนวนหาค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์พหุคูณ โดยใช้วิเคราะห์แบบทดสอบ
พหุคูณแบบขั้นตอนและสร้างสมการทำนาย ผลการวิจัย สรุปได้ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 69 มีพฤติกรรมส่งเสริมพัฒนาการทางวัย 0-2 เดือน อยู่ในระดับสูง
2. การรับรู้ประโยชน์ การรับรู้ความสามารถของตนเอง และความรู้สึกทางบวกมีความสัมพันธ์
ทางบวกกับพฤติกรรมส่งเสริมพัฒนาการทางวัย 0-2 เดือนของมารดาในภาคใต้ อย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .05 ส่วนการรับรู้อุปสรรค มีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมส่งเสริมพัฒนาการทางวัย
0-2 เดือนของมารดาในภาคใต้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. การรับรู้ความสามารถของตนเองและการรับรู้ประโยชน์สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรม
ส่งเสริมพัฒนาการทางวัย 0-2 เดือนของมารดาในภาคใต้ ได้ร้อยละ 25.1 ($R^2 = .251$) ดังนั้นจึงสร้าง
สมการได้ดังนี้

$$\text{พฤติกรรมส่งเสริมพัฒนาการทางวัย} = .249 * \text{การรับรู้ความสามารถของตนเอง} + .200 * \text{การรับรู้ประโยชน์}$$

สาขาวิชา.....พยาบาลศาสตร์.....ลายมือชื่อนิสิต นางสาวไก่ ศรีงาม
ปีการศึกษา.....2550.....ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ดร. วราภรณ์ ชัยวัฒน์

4777639636: MAJOR NURSING SCIENCE

KEY WORD: HEALTH PROMOTING BEHAVIORS / INFANT/

NARINRAT SRICHUCHART: FACTORS RELATED TO INFANT DEVELOPMENT

PROMOTING BEHAVIOR OF MOTHERS IN SOUTHERN REGION. THESIS

ADVISOR: ASSOC. PROF. WARAPORN CHAIYAWAT, D.N.S., 86 pp.

The purpose of this study was to examine the relationships among perceived benefit, perceived barrier, perceived self- efficacy, positive affect relativity questionnaire and infant development promoting behavior of mothers. Sample consisted of 100 mothers in Southern region. Multi-Stage sampling was applied. Instruments consisted of the demographic data questionnaire, perceived benefit questionnaire, perceived barrier questionnaire, perceived self- efficacy questionnaire, positive affect relativity questionnaire, and infant development promoting behavior of mother's questionnaire. Content validity for all questionnaires was reviewed by a panel of experts. Their Cronbach's alpha coefficients were .89, .88, .74, .86 and .87 respectively. Descriptive statistics, Pearson product-moment correlation and stepwise multiple regression were used for statistical analysis.

The results were as follows:

1. Sixty - nine percents of mothers of 0-2 month-old infants in this study perform the infant development promoting behavior at the high level

2. There were significantly positive correlations between perceived benefit, perceived self - efficacy, positive affect relativity questionnaire, and infant development promoting behavior of mothers in Southern region at the level of .05, and negative correlation between perceived barrier and infant development promoting behavior of mothers at the level of .05.

3. Perceived self- efficacy and perceived benefit can significantly explain 25.1% of the variance of infant development promoting behavior in mothers of 0-2 month-old infants at the level of .05. Predicted formula is as follows

Infant development promoting behavior = .249 * Perceived self- efficacy

+.200 * Perceived benefit

Field of study.....Nursing Science.....Student's signature.....*Narinrat Sruchuchart*

Academic year.....2007.....Advisor's signature.....*Waraporn Chaiyawat*

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณา และความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.วราภรณ์ ชัยวัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำและ ข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์และมีค่าอย่างยิ่งในการพัฒนาแนวคิดแก่ผู้วิจัย ตลอดจนช่วยตรวจสอบ แก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเมตตา เขายใจใส่รวมทั้งสนับสนุนให้ กำลังใจกับผู้วิจัยมาตลอด ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและประทับใจในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็น อย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้ความรู้ข้อคิดเห็นและ คำแนะนำที่มีประโยชน์อย่างยิ่ง ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะ และข้อคิดเห็นอันทรงคุณค่า และเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือใช้ ในภาระวิจัยครั้งนี้ ให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น และคณาจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ฯ ฟ้าลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่กรุณาทุ่มเทเวลาถ่ายทอดวิชาความรู้และประสบการณ์การเรียนการสอนที่มีคุณค่าอย่างขอกราบ ขอบพระคุณ ผู้อำนวยการ หัวหน้าฝ่ายการพยาบาล และหัวหน้าคลินิกเด็กสุขภาพดี โรงพยาบาล สีเภา จังหวัดตรัง โรงพยาบาลป่าบอน จังหวัดพัทลุง และโรงพยาบาลพะตีะ จังหวัดชุมพร ที่ให้ ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และที่สำคัญคือ กลุ่มตัวอย่างมารดาทุกท่านที่ได้ให้ ความกรุณาและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดียิ่งในการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยครั้งนี้

ท้ายสุดผู้วิจัยขอขอบคุณคณะพยาบาลศาสตร์ และบัณฑิตวิทยาลัย ฯ ฟ้าลงกรณ์ มหาวิทยาลัย ที่พิจารณาอนุมัติทุนสนับสนุนการวิจัยในการทำวิจัยครั้งนี้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	๔
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๕
กิตติกรรมประกาศ.....	๖
สารบัญ.....	๗
สารบัญตาราง.....	๘
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัจุหা.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	3
แนวเหตุผลและสมมติฐาน.....	3
ขอบเขตการวิจัย.....	6
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
พัฒนาการทางวัย ๐ – ๒ เดือน.....	10
พฤติกรรมส่งเสริมพัฒนาการทางวัย ๐ – ๒ เดือน.....	16
ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมส่งเสริมพัฒนาการ.....	20
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	26
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	29
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	29
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	30
การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	34
วิธีดำเนินการ.....	35
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	37
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	38
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	49
สรุปผลการวิจัย.....	50
อภิปราย	51

ผลการวิจัย.....	
ข้อเสนอแนะ.....	57
รายการอ้างอิง.....	59
ภาคผนวก.....	66
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ.....	67
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	68
ภาคผนวก ค ใบยินยอมเข้าร่วมเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย.....	81
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	86

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่

1	จำนวน และร้อยละของมาตราที่มีบุตร 0-2 เดือน จำแนกตาม อายุ ศาสนา ลำดับบุตร รายได้ครอบครัว อาร์พ การเลี้ยงดูทารก ($n = 100$).....	41
2	คะแนนต่ำสุด คะแนนสูงสุด และค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับ คะแนนพฤติกรรมส่งเสริมพัฒนาการทารก วัย 0 – 2 เดือนของมาตรา.....	43
3	คะแนนต่ำสุด คะแนนสูงสุด และร้อยละของระดับคะแนนพฤติกรรมส่งเสริม พัฒนาการทารก วัย 0 – 2 เดือนของมาตรา โดยแบ่งตามระดับพฤติกรรม.....	43
4	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามพฤติกรรม ส่งเสริมพัฒนาการ ($n = 100$ คน)	44
5	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม ตัวแปรต้น ($n = 100$ คน).....	45
6	ค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) ระหว่างการรับรู้ประโยชน์ การรับรู้อุปสรรค การรับรู้ความสามารถของตนเอง และความรู้สึกทางบวกกับพฤติกรรมส่งเสริมพัฒนาการทารก 0 - 2 เดือนของ มาตรา ($n = 100$).....	46
7	ค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ประโยชน์ การรับรู้อุปสรรค การรับรู้ ความสามารถของตนเองและความรู้สึกทางบวกกับพฤติกรรมส่งเสริม พัฒนาการทารกวัย 0- 2 เดือนของมาตรา ($n = 100$ คน) ในรูปของเมตริก สหสัมพันธ์ (Correlation matrix).....	47
8	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคุณ (R) ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ที่ได้รับการ คัดเลือกเข้าสู่สมการทดแทน ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R^2) และค่าทดสอบ ความมีนัยสำคัญของสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ที่เพิ่มขึ้น (R^2 change) ในการ พยากรณ์พฤติกรรมส่งเสริมพัฒนาการทารก 0-2 เดือนของมาตรา.....	48
9	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการรับรู้ความสามารถของตนเอง การรับรู้ประโยชน์ ต่อ พฤติกรรมส่งเสริมพัฒนาการทารกวัย 0 - 2 เดือน ของมาตราในรูปคะแนนดิน (B) คะแนนมาตรฐาน (Beta) ทดสอบความมีนัยสำคัญของ B และแสดงสมการ ถดถอยพหุคุณที่ใช้กำหนดพฤติกรรมส่งเสริมพัฒนาการทารก 0 - 2 เดือนของ มาตรา ($n = 100$ คน).....	49

ญ

สารบัญแผนภูมิ

หน้า

แผนภูมิที่

1	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	31
---	---------------------------	----